

Dvasios ir masės santykis

Gera Daniui sėdėti savam Šile: viskas čia pažįstama, viskas artima. Kiekvienas akmenėlis, kiekvienas pušies kamienas ar šakelė, kiekviena voveraitė, aukštai, beveik ties miško skliautu gliaudanti kankorėžj, – visa, kas gyva šiame miškelio tankumyne, ir visa, kas negyva – akmuo ir metalas, medis ir plastmasė, – visa sveikina Daniaus buvimą. Miškas laimina jį ošimu ir daina. Ak, bet ir saulė, net čia, į Daniaus tankumyną prasiskverbianti, tviskanti ant kiekvieno juodalksnio lapo, ant blizgaus berželio, net ir ta jį glosto ir ramina. Sėdi Daniaus ant specialios, žvejojimui skirtos sulankstomos kėdelės ir grožisi pasauliu, jo ramybę ir tylą kontempliuoja. (Norėtų sėdėti ant kelmelio, ant samanoto, kad dar labiau su gamta suartėtų, bet ten skruzdėlės piktos.)

Sėdi Daniaus ir nieko jam nesinori, nieko, tik grožėtis ir sėdėti, sėdėti ir tylėti, tylėti ir stebėti, kaip dvasios lašeliai kapsi, kaip pilnėja skaidrus trilitrinis. „Geras oras samanei varyti“, – mąsto sau Daniaus. Paskui atsargiai pakyla nuo sulankstomo krėslo, išpučia kažkokias miško blakes iš stiklinės, perbraukia languoto švarko kampu jos briauną ir pasilenkęs, taikydamas, kad neduok Dieve neišlaistyty, prisipila artipilnę ir žiūri. Iš kitos pusės jo akis stiklinėje – didelė ir kampuota. „Skaidru“, – nusprendžia pats sau. „Kaip krištolas“, – užtvirtina mintyse, įspaudžia į smegenis kokybės ženklą.

Lėtai ir pasiskonėdamas geria Daniaus miško dovaną, žiemkentėlių eliksyrą, rugelių sielą ir gyvybę. Pilnas prisipildo Daniaus jėgos ir gaudulio, prisipildo laisvės ir išminties. Kiekvienas jautiklis dabar įjungtas – nebe žmogus dabar Daniaus, o viena didžiulė juslė, kuri viską junta, ir vienas didžiulis protas, kuris viską supranta. Net pravirksta susigraudinęs dėl pasaulio didybės Da-

nius. Nusišluosto ašaras ir ima stebėti pasaulį, visokius smulkius to pasaulio gyventojus, padarus ir vėjo sūkurelius – viską. Už viską ir visus dabar jaučiasi atsakingas.

Bzrrrr-bzrrrr-bzrrrr, prašvilpia kažkas Daniui pro galvą. „Čia gi kas?“ – nustemba Aukštaitijos krūmyną daosas. „Kamanė?“ – pats savęs klausia. „Ne, ne kamanė“, – pats sau atsako. Smagu gamtoje apie gamtos paslaptis pasvarstyti, gera, ak, kaip gera miško dvasių klausytis.

Bzrrrr-bzrrrr-bzrrrr, vėl pro pat ausį prašvilpia geltonas blerbiančiantis lėktuvėlis. „Aaaaaa, čiagi širšinas“, – džiaugiasi atpažinęs skrajūną Danius.

Bzrrrr-bzrrrr-bzrrrr, dar kartą. „Dar vienas širšinas“, – pastebi žmogus.

Bzrrrr-bzrrrr-bzrrrr. „Trečias širšinas“, – skaičiuoja.

Tų širšinių čia renkasi devynios galybės: vieni mažesni ir blizgantys tarsi auksas pelenuose, kiti dideli ir blyškūs, bet su raudonom apvaliom akim, kiti šiaip – vapsvos, ir tiek. Stebi juos Danius, smalsu jam, ką tos nuostabios saulės atplaišėlės čia veikia, šitam juodalksnių ir pušelių tankumyne, vidury girios. „Aha, mat ko jūs čia visi bimbdami susirinkot“, – juokiasi ir į sparnuotų kolegų sveikatą kelia antrą stiklinę Danius. Širšinai gi atsargiai prie lašančio skystimo prisėlina, prie bačkos, prie brogos ir geria godžiai, mažus savo skilvius pripumpuoja. Paskui bando skristi.

„Éééé, ar toli gi jūs nuskrisit, tiek prisivaišinę?“ – klausia Danius.

„Nuskrisim, nuskrisim“, – bimbina bimbilai ir tiesiai į pušį bimpt.

Graudu Daniui žiūrėti, kaip bimbilai geria, paskui į medžių kamienus trankosi – guli aukštiekninki. Kiti ir iš karto krinta, tiesiai prie aparato – šitų, matyt, organizmas silpnėjęs. „Koks pasaulis nepažinus, kiek jame paslapčių, niekas nežino, kada ateis jam

paskutinioji. Argi manė šitie širšiniai, kad teks jiems tokią gražią dieneleį kojas Šile užversti?“ Verkia Danius graudžiai, verkia apie būtį – ne buitį mąstydamas.

Bet staiga mato – bzzz-bzzzz-bzzz, sukasi ant nugaros atrodė jau negyvi padangių skrajūnai, paskui sunkiai stojasi ir linksmi atsiplėšia nuo žemės, dainuodami kyla aukštyn, atsisveikina. Net išsižiojęs stebi juos Danius, žado netekęs stebisi. Kyla dangun auksiniai širšiniai, kyla, nieko nepaiso, jei kuris atsitrenkia į medį ar kokius lapus – krinta žemyn, tačiau vėl tik bzzzz-bzzzz-bzzz, ir į viršų.

„Gražu“, – mąsto Danius. „Kodėl tie, kur mažesni, atsitrenkę į medį trumpiau guli, o tie, kur didesni, ilgiau? Paslaptys, visur paslaptys. Čia tikriausiai paslaptis iš fizikos slėpinių – koks nors masės ir dvasios santykis.“

Įsibėgėja Danius ir – stačia galva į medį. Net sugaudžia medis (matyt, kad muzikalus, iš tokių smuikus daro). Virsta aukštelininkas Danius ir guli. Bzzzz – bimbis susirūpinę širšiniai. Kas žino, kiek gulės tas didžiulis bimbis, kas žino, koks jo dvasios ir masės santykis? Galėčiau aprašyti, bet negi lauksi, kol jis atsigavęs ims kilti į dangų? Neturiu tam laiko.